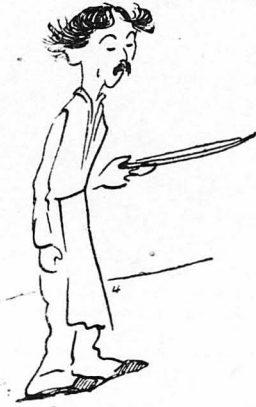


ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Ο ήλιος έγερσε προς τη δύση του. Η φύσι άρχισε ν' άνακουφίζε-  
ται άπ' τη μεγάλη ζέση του καλοκαιριού. Ένα άεράκι φυσούσε από  
τη θάλασσα, εύχάριστο κι' άναψυκτικό, σάν παγωμένη βυσσινάδα.



— Έναν βαρύν και όχι !...

Οι καφετζήδες βγάλανε τα τραπέζια και τους πάγκους έξω από τα  
καφενεία τους, κάτω από την παχειά  
σκιά των πλατανιών, κατάρρεξαν τον  
τόπο με νερό και δρόσαν τους βα-  
σιλικούς και τ' άλλα λουλουδάκια που  
φρενοφυτρώνανε στην άκρη.

Και σάν ν' άνακουφιστήκανε κι'  
αυτά από τ' δρόσισμα, άφησαν μιá  
έλαφρη μοσχολολιά, σωστή μοσχανα-  
πνοή.

Άπέναντι, στη βαθυγάλαξη τη θά-  
λασσα, που την έρτυδανε ο μάπτης,  
μερικώς βαρζουίλες λιγκίζοντουσαν σι-  
γά και άπαλά, οι νοικοκυρέοι άρχι-  
σαν να περνούν με τ' άπογευματινά  
τους φώνια, όταν φάνηκε ο κύρ 'Αρ-  
γύρης ο Στρατής, άπόστρατος μοί-  
ραρχος τής χωροφυλάξης, μαχημο-  
νής άκόμα από τον έπνο τον μεση-  
μεριανό, με καλοστρωμένα τα μου-  
στάκια και ροδαλά, παρά την ήλια  
του, τα μάγουλα.

— Έναν βαρύν με λίγη ζάχαρη!  
φώναξε ό καφετζής μόλις τον είδε,  
έτοιμάζοντας συγχρόνως τ' ό τραπέζι του και τοποθετώντας γύρω τις  
καρέκλες.

Σάν νά είχαν δέ συνεννοήσει μεταξύ τους, πρόβαλε την ίδια στιγμή  
άπό την άλλη γωνία, άκοιμπώντας στο πλαστούδι του και σούρνοντας  
λίγο τ' ό πόδι, άποτέλεσμα παλιών ρευματισμών, ό Καλετάν Δημήτριος  
Φασκομηλιάς, συντάξιούχος κι' αυτός, άντισυνταγμα-  
τάρχης.

— Καλώς τονε, τού είπε άμα τον είδε ό Στρατής, και  
του παραχώρησε θέσι.

— Νιόνιο! φώναξε ύστερα στον καφετζή, έναν καφέ  
του κύρ-συνταγματάρχη!

— Άμέσσοσσ'ς, άκούστηκε από μέσα, σάν από τα  
παρασκήνια, ή φωνή του καφετζή, ό όποιος, σάν νά διά-  
ταζε τον έαυτό του, πρόσθεσε:

— Έεεεεενα μέτριο βραστό, με λίγη ζάχαρη...

Ο άντισυνταγματάρχης κάθησε σε μιá καρέκλα βο-  
γώντας βαρειά.

— Ανάθεμά τεσ, κάτι μελιτζάνες που έφαγα τ' ό μεση-  
μέρι, σ' ό στομάχι μου καθήσανε! μουμούρισε.

— Θα τις δουλέψ' ό μύλος, μη φοβάσαι!... Πιέ ένα  
ρακιά κι' άλεστήκανε! τού είπε ό μοίραρχος, σάν έμτε-  
ρότερος σ' ός βαρσοτομαχιές και συγχρόνως φώναζε κυ-  
τάζοντας άντίρρο:

— Ά, νάτος κι' ό Κωσταντάκης!... Έλα, κόπιασε  
κύρ-Κωσταντάκη, νά σε κεράσουμε έναν καφέ.

Ο κύρ-Κωσταντάκης, ένα γεροντοπαλιήκαρο με χον-  
τρά μαύρα μουστάκια, πρόσσωπο νεάζον και γελαστό και  
τό πλαστούδι παραμάσχαλα, πλησίασε ισοσκελίζοντας τ' ό μπάι.

— Τί χαμπότι;  
Κι' έπειτα, γυρίζοντας στον Καλετάν Φασκομηλιά:  
— Τί κάνετε, συνταγματάχα μου; ρώτησε.

Και πριν του άπαντήση ό συνταγματάρχης, γύρισε και ρώτησε και  
τ' ό μοίραρχο:

— Τί γίνεται ή λεβεντιά;  
Ο Νιόνιος από μέσα, μόλις τον είδε, φώναξε διατάζοντας πάλι  
τον έαυτό του:

— Έναν βαρύν και  
όχι, για τον κύρ-Κω-  
σταντάκηρη...

Ο κύρ-Κωσταντής  
ήταν κι' αυτός από-  
στρατος λοχαγός, σε  
τιμητική, μάλιστα, ά-  
ποστρατεία. Έπειτα  
νε όλο τ' ό μισθό του  
και προβιβαζότανε κα-  
θώντας στον καφενέ  
και παίζοντας «σακ-  
πίλι».

— Τριάντα έχει ό  
μήνας!...

Η άφιξις του Κω-  
σταντάκη ζώηρεψε λι-  
γάκι την παρέα. Εί-  
παν τ' ό ένα, είχαν τ' ό  
άλλο, είχαν κατορθώ-  
ματα, είχαν περιπέ-

— Βρέ Γιάννη, λάβε τα μέτρα σου, γιατί  
έσένα φωνάζουν τα βόλια...

— Έναν βαρύν και όχι !...

τειες τών πολέμων, άναμνησείς όμορφες, έπεισόδια και γεγονότα.  
Ο συνταγματάρχης θυμήθηκε έξαφνα τ' ό 1897, που ήταν άνδυπο-  
λοχαγός και πρωτοβατήστηκε στον πόλεμο τή φωτιά. Τί έντύπωση  
πού τού έκαναν, άλήθεια, ή σφαιρίες που σφύριζαν γύρω του.

— Γιάννην! Γιάννην! Γιάννην! βιβί-  
ζαν διαρκώς.

— Βρέ Γιάννη, γύρισε και είπε τότε στον  
έπιλοχία του, λάβε τα μέτρα σου, γιατί  
μού φαίνεται πώς έσένα φωνάζουν τα  
βόλια...

Τόν φώναζαν τόν φτωχό έπιλοχία, αλλά  
και τόν βρήκανε. Μιά φαρμακομένη σφαι-  
ρα τόν πέτυχε στην καρδιά και τόν έρριξε  
κάτω!... Έκει θά βρισκεται ό άμοιρος  
άκόμα!...

Μά κι' ό Κωσταντάκης είχε νά πη κι'  
αυτός πολλά. Για κάτι Βουλγάρους στη  
Λοιδράνη... Ήσαν κομμουνίς ό' ένα πρό-  
χωμα κι' έτεσε άπάνω τους καθώς προ-  
χωρούσε έπ' κεφαλής τού λόχου του. Άμα  
τούς είδε όστόσο, δέν τάχασε. Λίγο άν  
δείλιαζε ή άν κοιτοστεκόταν, θά τού ρι-  
χναν μπαταριά (θαμάδν) και θά τόν κά-  
ναν κόσκινο, καθώς ήταν πενήτα μέτρα  
άπό τούς άλλους στρατιώτες μπροστά.

Άλλά τόν λένε Κωσταντάκη αυτόν και  
ξέρει από χάφους και μπαρούτια!

Σ' ένα δευτερόλεπτο λοιπόν, γρήγορος  
σάν άστραπή, βγάλε από την τσέπη του  
ένα κομμάτι κουραμίνα που τού περισσε-  
υε από τ' ό προινό του ρόφημα, τή σηκώ-  
νει άπάνω κι' έτοιμάζεται νά τούς τήν πετάξη,  
τάχα, σάν χειρο-  
βουβιά...

— Άλτ! Γιατί σ' ός έφαγα, Άρκουδιάρεοι, είπα!...

Τρώμαξαν οι Βούλγαροι! Παίξεις με τις χειροβουβίδες!...

— Κάτω τα όπλα γρήγορα! και παραδοθήτε! τούς φω-  
νάζει αυτός.

Τί νά κάνουν κι' αυτοί; Παραδοθήκανε. Κι' είχανε κάτι  
μεγάλα μούτρα και κεφάλια, κατακίτρινα από τόν φόβο του,  
πού τού φανήκανε σάν χραμτρούάχανα.

Τους έδεσε άμέσως με τούς «αχονίνους καθαρήρας» μά-  
τσε και τούς έστειλε στο Μέραρχο.

— Όλοι τόν θαύμασαν.

— Μωρέ, κομπολόγια κάνει με τούς αίχμαλώτους αυτός  
ό διάτανος ό Κωσταντάκης!...

— Εγώ τί νά σ' ός πω;... είπε κι' ό κύρ-Άργύρης ό  
Στρατής, ό μοίραρχος! Έγώ στον πόλεμο δέν πήγα!... Ού-  
τε στη στρατονομία έκανα. Τά γυναικόπαιδα φύλαγα πίσω,  
όταν όλοι οι άλλοι προσκλήθηκαν έφεδροι. Μολατατί, τ' ό  
βάπτισμα... τού προός τ' ό πήρα π' ό πολύ από τόν καθέναν!

Ήμωνα εκεί κοντά στην Καλαμάτα, ύποδιοικητής τής Χω-  
ροφυλάξης. Ζωή καλή, μέρος καλό, αλλά π' ό καλή ή Παρε-  
δροφία. Ο άντρας τής, ένας φουσκοκοιλιάς, κι' αυτή ένα  
μουμπουκί. Άμα με είδε, άναψε!... ε' Αιάν, λεβέντη μου,

μού φώναξε, έλα κρυφά τ' ό βράδυ... Νά σε σπρίξω μέσα στην άγκα-  
λιά μου, μιá φροιά, κι' έπειτα άς πεθάνω!...»

Άλλά ό Άργύρης, πού με βλέπετε, έχει μυαλό και φρόνησι και  
γνώσι...

Ο κύρ-Πάρεδρος ήταν φουσκοκοιλιάς, αλλά και πρώτος τού τό-  
που κομματάρχης και παλιός κομπουράς και μαχαροβγάλτης... Κι'  
όπως λέει τ' ό τραγούδι:

Ή γι' άγάπη θέλει προσοχή, θέλει λαγού περπατησιά  
θέλει γεηροσύνη, θέλει λαπούς κατασώσωση!

Κι' όλα τούτα, ό κύρ Άργύρης, είπαμε, ή άφεντιά μου δηλαδή,  
τά είχα άφθονα. Γλυκαινότανε λοιπόν  
σιγά-σιγά και τακτι-  
κά ή άγορεύδα, ήρθε  
ή ώρα κι' ή στιγμή  
και με έσφιξε ή Πα-  
ρεδροφία στην άγκα-  
λιά τής... μά δέν  
πέθανε!... Άπεναν-  
τίας μάλιστα. Σάν  
νά φουσκώσε από  
νέας ζωής χυμούς, ή  
λεγαμένη, ζητούσε  
διαρκώς νέα σφι-  
χταγκαλιάσματα.

Πώς δέν έσκασε  
ό κύρ-Άργύρης από  
τά πολλά σφιξίματα,  
θαύμα είνε. Είχε ό-

— Άλτ! γιατί σ' ός έφαγα, Άρκουδιάρεοι!

— Έναν βαρύν και όχι !...

— Έναν βαρύν και όχι !...

— Έναν βαρύν και όχι !...

— Έναν βαρύν και όχι !...

— Έναν βαρύν και όχι !...

— Έναν βαρύν και όχι !...



Οι νοικοκυρέοι άρχισαν  
να περνούν με τ' άπογε-  
υματινά τους φώνια...



Κατέθηκε μισόγυμη,  
με τις κάλτσες...



— Βρέ Γιάννη, λάβε τα μέτρα σου, γιατί  
έσένα φωνάζουν τα βόλια...



— Άλτ! γιατί σ' ός έφαγα, Άρκουδιάρεοι!

στόσο και το νού του μην πάρει μερωδιά ο Πάρεδρος.  
 'Ο Πάρεδρος;... Καλότρωγε, καλόπιπε το βράδυ και βουτία στον ύπνο έπειτα... Κι' άρχιζε τότε το ροχαλιτό, σαν να τραβούσαν σκουργιασμένες άλυσσιδες... Και τότε δα κατέβαινε σιγά-σιγά ή Παρεδρίνα με τις κάλτσες και τ' νυχτικά, ριγνή ή και μουχομιωμένη, άνοιγε το παραπόρτι τ' άχουρού και τρωπάνω με σ' οι δύο μέσα!... Μωρέ, τί κομμά ήταν ένεינו! Τι καθυώς και τί λαχτάρα!... Τι φωτιά και τί λαύρα!... Πώς δέν άναβε από την πόρα και τ' ξερό χορτάρι!...

Τι έντιχίες, τί απολαύσεις αλησιμόνητες!...  
 Θεέ μου, και νά μην τελειώναν ποτέ!...  
 'Αλλά έβα πού έλα, σ' αυτόν τόν ψεύτη κόσμο, τελειώνουν!  
 Κάποιος παληοχοροφούλακας, πού τόν ελγα τιμωρήσει, τά μαρτύρησε έλα στον Πάρεδρω. Κι' εκείνος, πονηρός όπως ήταν, δέν είχε τίποτα. 'Αφησε νά μās πιόση σκατούς. Κι' ένα βράδυ πού ροχαλίζε στα ψέγματα και γλίστρηση και πάλι ή Παρεδρίνα στο άχουρι μαζί μου, σηκώθηκε μισοντιμένος, με τά νυχτικά του και τις κάλτσες του κι' αυτός, και είλε τί γινότανε.

Μά δέν μίλησε, δέν έβρισε, δέν σκότωσε κανένα. Γύρισε μόνον πάλι σιγά-σιγά κι' άλαφρά άπάνω, πήρε ένα κουτί σπρίτα κι' έβγαλε άπ' όλες τις μεριές φωτιά στον άχουράνω. 'Επειτα κλείδωσε ήσυχα-ήσυχα την πόρτα και ξαναπήγε και πλάγιασε...  
 'Ως πού νά δοῦμε τη φωτιά έμεις, μās είχε ζώσει άπ' όλες τις μεριές!... Τρέχουμε στην πόρτα, κλειδιώμενη κι' άτράνταχτη. Πηγαίνουμε στην άλλη άκρη, λαμπάδιασμα παντού, φωτιές και σπιές. Τρέχουμε στην πέρα γωνία, τὸ ταβάνι σωριάζεται άπάνω μας σε κόρδουνα και σε δαυλιά αναμμένα... Πέλαγος ή φλόγες μέσα στο ξερό χορτάρι... 'Αναφανέ τα μαλλιά μας, τά ρούχα μας και καιγιόντουσαν!... 'Η Παρεδρίνα ή καινήμενη, καθώς ήτανε μισόγυμνη, γέμισε έγκυαυτά!... Την έσπρωξα όστόσο σε μία κόχη, αλλά κι' έζει ή φωτιά μās έκλεισε από παντού!... 'Ο καρπός μās έπνιγε. Καδρόνια και δοκάρια λέγταν γύρω μας αναμμένα... 'Αναπνέαμε κι' ή άναπνοή μας ήταν φωτιά και λάβα!... Κάναμε τότε τόν στανοῦ μας κι' απομείναμε περμιένοντας τόν θάνατο...

Στό σημείο αυτό της διηγησης, ο κύριος Αργύρης σάπωσε. 'Τσαξέ το μουντάκι του και γύρισε στον καφετζή, πού είχε απομείνει κρατώντας τὸ δίσκο στα χέρια του.

- Νιόνιο, σε παρακαλώ, ένα νερό, τὸν είπε.  
 Οι άλλω είχαν κρεμαστεί από τά χείλη του.  
 - Λοιπόν; Λοιπόν; τὸν ρώτησαν, τέλος.  
 - Τι λοιπόν;  
 - Τι απογίνετε;  
 - Εμείς; Τι ν' απογινόμαστε!... Πάει πεία, καίραμε! Και δέν έμεινε ούτε στόχτη από μās!... Τι άλλο θέλατε νά γίνουμε, κλεισμένοι κεί μέσα;...  
 Οι σύντροφοι του κύριου Αργύρη μείνανε με τά μούτρα χαλασμένα. Προσταθεύσαν, θαρρείς, νά καταπνίξουν τη συγχίνησί τους, σαν νά τους βέλτανε και τούς δυῶ νά ψήνωσαν μπροστά τους, ενώ ο Νιόνιος, μαξενώντας τὸ δίσκο του, πήγε νά φέρη τὸ νερό, μονολογώντας:  
 - Βρέ τὸς x α ῶ ἢ μ ἔ ν ο υ ς !.... 'Ας τὸς έλειπε...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

**ΚΙΝΕΖΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ**

**ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ**

'Ο παλιός Αυτοκράτορας της Κίνας Τσι είχε ένα άλογο, τὸ όποιο άγαποῦσε υπερβολικά και τὸ όποιο ψόφησε από άμέλεια τοῦ έπλοκμου του. Αυτό όμως έκανε έξω φρενῶν τὸν Αυτοκράτορα, ο όποιος ήθελε νά θανατώση τὸν άμελή έπλοκόμο με τά ίδια του τά χέρια.

Τότε ο μανδαρινός Γέμ-Τσά, ένας από τούς ύπουργούς τοῦ βασιλείως, θέλοντας νά σώση τὸν ένοχο, είπε στον Αυτοκράτορα:

- Μεγαλειότατε, ο άνθρωπος αυτός δέν έχει άντιληφθεί ακόμα πόσο σοβαρό είναι τὸ έγκλημά του, για τὸ όποιο πρόκειται νά θανατωθῆ.

- 'Ε, λοιπόν, κάμε τον εὐνά τὸ άντιληφθῆ, απάντησε ο Τσι.

Τότε ο μανδαρινός κάλεσε τὸν κατηγορούμενο μπροστά στον Αυτοκράτορα και τοῦ είπε:

- 'Ακουσε, κακούργε, τί έγκλήματα διέπραξες: 'Εν πρώτοις, άφρησε νά ψοφήτ' ένα άλογο, τὸ όποιο ο κύριός σου έμπιστεύτηκε στις φροντίδες σου. 'Επειτα εξώργισες τὸν Αυτοκράτορα τόσο πολύ, πού νά ζητήη νά σε θανατώση ο ίδιος. Τέλος, γίνεσαι ατία νά ρεξίλειν τη στοῦς ύπηκόους του ο Αυτοκράτορ, σκοτώνοντας έναν άνθρωπο για ένα άλογο...

- Φτάνει, φτάνει!... φώναξε μετανοωμένος ο Αυτοκράτορ. 'Αφῆστε τον νά φύγη. Τὸν συχωρῶ...

**ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ**

**ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ**

- 'Ο πληθυσμός της Γαλλίας, άπ' τὸ 1926 μέχρι σήμερα, αύξηθηκε κατά ένα δόλοζηρο έκατομύριο.
- 'Η Γαλλία έχει σήμερα 42,000,000 κατοίκους.
- Οι Ξένοι πού μένουν στη Γαλλία άνέρχονται εν ὄλω σε 2,891,000. Από αυτούς οι 500,000 κατοικούν μέσα στο Παρίσι.
- Στην Αγγλία υπάρχουν 4,500 Στοῦς 'Ελευθέρων Τεκτόνων, άπ' τις όποιες ή χλιές βρίσκονται στο Λονδίνο.
- 'Ο Σύλλογος τὸν θρολογολοπιών της πόλεως Ουόρσφουιλ, έχει στην κατοχή του ένα ρολόζακι πού κατασκευάστηκε πρὸ έκατό ετών. Το ρολόγι αυτό κουρδίζεται μὰ φορά τή βδομάδα και έχει μέγεθος μιάς 'Ελληνικής νικελένιας πεντάρας.
- Διάφοροι σιλλέκτα σπανίον άντικειμένων έπρόσφεραν τεράστια ποσά για νά τὸ άγοράσουν, αλλά ο Σύλλογος, πού τὸ θεωρεί άνεκτίμητο κειμήλιο, άρνήθηκε νά τὸ πουλήση.
- 'Η Βίβλος έχει μεταφραστεί ὡς τώρα σε 872 γλώσσες.
- 'Αν συνετῶς λάβει κανείς ύπ' ὄψη τον ότι όλες γενιῶς ή γλώσσες πού λαλούνται στις πέντε ηπειρούς είναι 2,500, μένουν άκόμη 1628, στις όποιες δέν έχει μεταφραστεί ή Γραφή.
- 'Απ' τούς πρίγκιπες τὸν βασιλικῶν οικογενειῶν της Γερμανίας, ένας ύπηρετεί ὡς λογιστής σε κάποια Τράπεζα, άλλος είναι καλύτερος υπάλληλος μιάς άεροπλοϊκής εταιρείας, ένας τρίτος είναι καλλιτέχνης και κερδίζει τὸ ψομί του με τή δουλειά του και μερικὸι καλλιερῶν ήδη τά μικροκτημάτα τους.
- 'Ο πρωτότοκος γιὸς τοῦ Κρόιπριτς έξασκει τὸ επάγγελμα τοῦ δικηγόρου.

- 'Η Βουλή τὸν Κοινοτήτων πρόκειται νά έξδώση προσεχῶς ένα λεύκωμα με τά ὄνόματα και τις σύντομες βιογραφίες όλων ὄσων έχρημάτισαν βουλευταί ή μέλη της Βουλῆς τὸν Αῤῥων άπ' τὸ 1258 ὡς τὸ 1832.

- Είναι δέ ὄλοι αὐτοί 33,000!...

- Σ' ένα καινούργιο υπόγειο χρηματοκιθῶ πού κατασκευάσε τελευταία ή Τράπεζα της Αγγλίας, τοποθετήθηκε μὰ πόρτα άποάληνη πού ζυγίζει είκοσι δόλοζηρους τόνους.

- Τά λουκέρτα της άνογιον και κλείνουν διά του σχηματισμοῦ ὄρισμένων λέξεων.

- 'Απ' τις παρατηρήσεις πού έκανε ένας Γερμανός βιολόγος σε χίλια παιδιά, διεπίστωσε ότι τὸ άνάστημα έχει μεγάλη σχέση με τή διανοητική ανάπτυξη τὸν παιδιών.

- 'Η Ταρτοϋλα, όπως λέγεται ή άράχνη τὸν δασῶν, της όποιας τὸ δάγκωμα είναι φαρμακερό, συνηθίζει νά κουλιάη έπάνω στη ράχη της ὄλα τά μικρά της, όταν είναι νεογένηνη και δέν μπορούν άκόμα νά περπατήσουν.

- 'Ετσι, συναντά κανείς στα δάση πολλές φορές Ταρτοϋλες, ή όποιες κουλιάνε άπάνω τους, μετά τὸν τοκετό τους, πενήντα και περισσότερα άγαρντόπουλα.

- Στο Μπριστόλ της Αγγλίας λειτουργοῦν και σήμερα δύο ξενοδοχεια, τά όποια είναι τά αρχαιότερα της ὕψηλιου.

- Τὸν ενὸς ή άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας—ή όποια σώζεται μέχρι σήμερα—έχει εκδοθῆ τὸ έτος 1241.

- Τὸ δεύτερο αναφεται σ' ένα σχέδιο της πόλεως Μπριστόλ, ζωωμένο στα 1250 και χαρακτηρίζεται ὡς 'επαλιδ ξενοδοχείο', πράγμα τὸ όποιον σημαίνει ότι είχε ιδρυθῆ πολλές δεκαετηρίδες πρίν.

- Τά κούτλια και τά ηρηούνια ήσαν γνωστά στην Ιταλία από τά τέλη τοῦ 10ου αιώως. 'Απο την Ιταλία διαδόθηκαν αργότερα και στις άλλες χώρες. Οι 'Αγγλοι όμως μέχρι τοῦ 1910 θεωρούσαν τά κούταλοπηρούνα ὡς κάτι άχρηστο και περιττό.

- 'Η τέχνη της επιχρισσεως τὸν αγαλμάτων μεταφέρθηκε από τούς 'Ελληνας στη Ρώμη κατά τὸ 570. Μέχρι τότε οι Ρωμαίοι έβαφαν τις προτομές με κόκκινο χρωμα.

- Τά θυματήρια είναι εφευρέσεις τὸν 'Ιουδαίων, οι όποιοι όμως στην αρχή τά χρησιμοποιούσαν κι' αὐτοί χωρίς τις συνθημενες άλυσσιδες.

- 'Η καρφίτσες πρωτοφάνηκαν στην Αγγλία κατά τὸ έτος 1453. Μέχρι τότε ή γυναίκες χρησιμοποιούσαν για τά μαλλιά και τά φορέματά τους Ξύλινες πόρτες και ένα είδος χτένια από φίλντσιο.

**ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ**

- 'Ο άντρας μιλάει για τὸν έρωτά του πρίν τὸν αισθανθῆ και ή γυναίκα άφροῦ τὸν δοκιμάσει.

- Οι άντρες μόλις πάφουν ν' αγαποῦν λησημονούνε τά πάντα. Δέν ομβαίνει όμως τὸ ίδιο και με τις γυναίκες.

- 'Η γυναίκες πού θέλουν νά φαίνονται ὄραιες, πρέπει νά είναι πρὸ πάντων αγαθές. Ποτέ μὴ κακή γυναίκα δέν είναι έντελὼς ὄραια.

- 'Η γυναίκες πστεύουν και αγαποῦν περισσότερο από τούς άντρες. Και σ' αυτό συνίσταται ή υπεροχή τους.



**ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ**  
**ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΑΝΟΥΜΕΝΟΙ... ΑΛΛΗΛΟΣΚΙΤΣΑΡΙΖΟΜΕΝΟΙ**  
 Μία ξεκαρδιστική... γελοιογραφική σελίς.